

Zasavski udovnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA TRBOVLJE

Leto IV.

TRBOVLJE, 5. maja 1951

Štev. 18

Ob šesti obletnici Dneva zmage

9. maj 1945 je za slovenski narod in za vse narode Jugoslavije zgodovinski dan, kajti ta dan smo slavili svojo največjo zmago, zmago nad smrtnim sovražnikom našega naroda in narodov Jugoslavije. Devetega maja so se pred šestimi leti pomikale kolone ostankov premagane in razbite nemške vojske, ustašev in domobrancev preko Stajerske in Gorenjske v Avstrijo. To ni bil več reden umik, temveč paničen beg, kajti za ostnki nemških čet in ustašev so hiteli naši partizanski borci, ki so zadajali sovražniku poslednje udarce.

V tople, sončne dni meseca maja 1945 je po štirih letih krvave borbe za obstoj našega naroda zasijala težko pričakovana svoboda. Nepopisno veselje in navdušenje je bilo 9. maja 1945 po strašnih letih trpljenja, ponižanja, preganjanja in mučenja. Po vseh slovenskih vaseh, trgih in mestih so pred šestimi leti vihrale naše slovenske zastave, svobodno je donela po vseh naših krajih slovenska in partizanska pesem, naša slovenska beseda, ki je bila pod krutim okupatorjem toliko zaničevana in teptana, se je zopet govorila povsod.

Tudi v naših revirjih je bilo v tistih dneh neizrekljivo veselje in navdušenje. Naše žene in dekleta so že nekaj dni prej na skrivaj živale in pripravljale slovenske zastave, ki so jih po begu okupatorja in vkorakanju naših zmagovitih partizanskih čet razobesile po vseh hišah.

Velik in nepozaben je bil ta dan, zgodovinski dan zmage. Zmagali so borci naše narodnoosvobodilne borbe, zmagala je velika socialna revolucija jugoslovanskih narodov. Na razvalinah stare Jugoslavije je rasla in se širila ta vsenarodna vstaja in revolucija v krvavi borbi s sovražnikom in nam prinesla novo, močno in nedeljivo socialistično Jugoslavijo. Pod geslom naše slavne Partije: »V borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem!« se je skovalo veliko bratstvo jugoslovanskih narodov, ki je dobilo na zgodovinskem zasedanju AVNOJ dne 29. novembra 1943 v Jajcu svojo konkretno obliko: postavitev temeljev svobodne federativne ljudske republike Jugoslavije.

Pa tudi po vseh drugih krajih naše države so z nepopisnim veseljem in navdušenjem pozdravili 9. maj 1945 — Dan zmage. Slovesno okrašana mesta in vasi so dala močan poudarek temu velikemu prazniku naših narodov. Težko pričakovani dan svobode so vsi Jugoslovani ob mislih na 1.700.000 ljudskih žrtev, tisoče in tisoče pregnanih, mučenih, ponižanih in zaničevanih, pozdravili s solzami veselja in zadoščenja. Prišla je svoboda, ki so jo nam izbojevali naši borci, neustrašni borci jugoslovanske armade.

Ko pregledujemo danes po šestih letih uspehe naših naporov in dela pri obnovitvi porušene domovine v gradnji socialistične države in v izpolnjevanju naših planskih nalog, smo lahko ponosni na našo jugoslovansko armado in ustvarjalce velike Titove petletke. — Na drugi strani pa smo zopet lahko ponosni, da naše državno vodstvo in mi vsi ne želimo nič drugega kot svobodo in mir. mir med vsemi narodi v svetu, da moremo graditi svojo socialistično državo, da bomo z njo pokazali svetu, kaj zmorejo delavni in svobodoljubni jugoslovanski narodi. Ob šesti obletnici naše svobode bomo povedali vsem vojnim hujskačem in vsem,

Kako so Trbovlje praznovalle 27. april 1951

Prvim žrtvam fašizma, ki so padle pred 27 leti, je bil odkrit spomenik

Letošnji 27. april — praznik desete obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije — je rudarski center Trbovlje slavil posebno slovesno. Ta dan je Zveza borcev mesta Trbovlje odkrila spomenik žrtvam, ki so pred 27. leti — 1. junija 1924 — darovale svoje življenje v boju s tedanjo fašistično Orjuno.

Ze ob 9. dopoldne so se pričeli zbirati pred rudniško restavracijo v Trbovljah delovni kolektivi vseh domačih industrijskih in ostalih podjetij ter ustanov s svojimi vodilnimi organi, predstavniki naše Partije in JA, predstavniki naše ljudske oblasti, odposlanci Zveze borcev in delovnih kolektivov in organizacij iz drugih krajev, prav tako trboveljska šolska mladina ter predstavniki in člani množičnih organizacij, društev in korporacij v Trbovljah. Nekaj minut pred 10. uro je zbrana množica odkorakala v slavnostnem sprevedu z delavsko godbo na čelu na kraj, kjer so pred 27 leti padli junaški borci za srečnejšo prihodnost delavskega razreda.

Na vseh obrazih zbrane množice si opazil resnobo. Ob 10. uri je predsednik Zveze borcev mesta Trbovlje, tov. Janez Zalaznik, pred spomenikom padlih žrtev opravil žalno slovesnost. — Predsednik Zalaznik je nagovoril zbrano množico takole:

»Tovariši in tovarišice! V imenu Zveze borcev mesta Trbovlje otvarjam slovesno komemoracijo za leta 1924 na tem mestu padle junake in vas pozdravljam. Predvsem pozdravljam zastopnike CK KPS in MK KPS Trbovlje, zastopnike JA ter vse zastopnike množičnih organizacij.

Tovariši in tovarišice! Kmalu po prvi svetovni vojni je kapitalizem Italije kot svojo stražo in avantigardo osnoval pod vodstvom Mussolinija proslulo fašistično organizacijo. Inspirirani po tem zgledu so tudi jugoslovanski kapitalisti pod tedanjim notranjim ministrom Svetozarjem Pribičevićem v obrambo svojih kapitalističnih interesov ustanovili podobno fašistično organizacijo, ki si je nadela ime »Orjuna«. Osnovanje te fašistične organizacije se je zdela našim kapitalistom potrebno, saj je duh Oktobrske revolucije vzpod-

ki intrigirajo proti naši državi ter skušajo zanetiti tretjo svetovno vojno, da se jugoslovanski narod dobro zaveda, kako velike žrtve so dali za svojo svobodo in da si ne želijo nič drugega kot mir, ne pa nove vojne, kar želijo tudi vsi svobodoljubni narodi v svetu.

Stališče naše Jugoslavije je: nacionalna neodvisnost, mir in sodelovanje z vsemi miroljubnimi narodi. Obsojamo pa informbirojsko kampanjo, ki hoče ovirati graditev socialistične Jugoslavije, s čimer pa škoduje tudi vsem naprednim in socialističnim množicam v svetu in krepi tliko potrebnega miru.

In vendar: akoravno danes se ni neposredne nevarnosti za novo vojno, je prav, če ob šesti obletnici naše zmage in svobode pomislimo na besede našega maršala: »Delajmo tako, kakor da bo sto ali pet sto let mir, pripravljajmo se pa, kakor da bo že jutri vojnate

bujal delovno ljudstvo, da vedno glasneje terja svoje pravice.

Tudi v Trbovljah se je vključilo v to organizacijo precej nezdravih, protiljudskih elementov, nasprotnikov delavskega razreda in nasprotnikov marksistične nauka. Trbovlje kot največji premogovni center predaprilske Juglavije, kraj s pretežno proletarskim življenjem, je mikal Orjunaše in njih gospodarje, da si ga osvoje, saj je predstavljal zanje velavažno postojanko.

Orjuna je imela namen razviti svoj prapor ravno tu v Trbovljah, v središču proletariata, in je zbornala semkaj vse svoje sile, kajti dobro je računala, da z usidranjem v tem industrijskem centru r. l. težko osvojiti ostala industrijska središča. Prav ta dan pa je imela Kmečko-delavska stranka velik shod pred tukajšnjim Rudarskim domom, kjer so razpravljali o položaju delavskega razreda, kajti kapitalizem je takrat vedno huje izkoriščal delavski razred.

Bojni pohod uniformirane in do zob oborožene Orjune se je v Trbovljah bližal temu mestu z vzklikanjem protiljudskih parol. In prav na tem kraju je prišlo do spopada med proletariatom in orjunske hordo. Padli so streljani padle so žrtve, tekla je kri, ki je napojila to zemljo, proletarsko zemljo, ki se ni udala kapitalističnemu osvajaču. Življenje sta dela mlada revolucionarna borca-skojevca Franc Fakin in Albin Fric ter delavci Jakob Očepek, J. e Zupanc in Rozin Ivan. Dali so svoje življenje za očuvanje pravic delavskega razreda. Tovariš Fakin in Fric sta z žrtvovanjem svojega življenja začela borbo, ki jo je fašistični okupator vsilil kasneje vsemu svetu. Na teh trdnih temeljih je bila med drugo svetovno vojno osnovana naša Osvobodilna fronta, ki se je borila do končne zmage nad fašizmom in z njo prinesla delavskemu razredu prostost in ga rešila razrednega sovražnika.

Danes praznuje slovenski narod deseto obletnico naše Osvobodilne fronte in Zveza borcev mesta Trbovlje odkriva na ta dan spominsko ploščo tovarišem, ki so leta 1924 začeli borbo proti fašizmu in dali svoje življenje za lepšo prihodnost delavskega razreda.

Da je bilo mogoče postaviti padlim junakom ta spomenik, je bilo potrebno sodelovanje vse trboveljske javnosti. Načrt za spomenik je izdelal tukajšnji rojak, gradbeni tehnik Zdenko Zupan, potrebni cement je dal kolektiv cementarne v Trbovljah, kovinske dele in zidarske posle je izvršil kolektiv CRD v Trbovljah. Gramoz je dal rudnik Trbovlje-Hrastnik, potrebna denarna sredstva pa MLO Trbovlje. Spominska plošča je iz kraškega marmora in delo Industrije naravnega kamna v Ljubljani. Granitne kocke so izdelane iz kamenja granitnih sten Pohorja, ki so bile oškropljene s krvjo junakov prvega štajerskega bataljona, ki je podlegel v borbi fašističnemu osvajaču.

Na tem mestu, tovariši in tovarišice, je bil izvršen ognjeni krst borbe proletariata proti nastopajočemu fašizmu. Slava tovarišem, ki so na tem mestu

podlegli v borbi in bili z gled vsemu delavskemu razredu v nadaljnji borbi Slava spominu junakov, ki so v narodnoosvobodilni borbi dovršili to borbo. Imena, ki so tu na tej plošči vklešana, naj nikdar ne obledijo v našem spominu!

Nato je predsednik Zalaznik odkril spominsko ploščo in prižgal v žari na spomeniku ogenj z besedami: V časten spomin njihovega junaštva naj zagori ta ogenj, ki naj sveti na bodoči poti vsemu delovnemu ljudstvu!

Navzoča množica je zaklicala žrtvam trikrat »Slava!«, delavska godba iz Trbovelj je v tem slovesnem trenutku igrala Chopinovo žalno koračnico, ki so jo vsi poslušali zbrano in resnobno, praporji številnih organizacij, društev in korporacij pa so se poklonili v pozdrav padlim junakom. Pevci trboveljske »Zarje« so odpeeli pesem »Vzbujenje duhova«, četa JA pa je počastila žrtve s salvami.

Za tem so položili odposlanci številnih organizacij, društev, podjetij, oblasti in ustanov pred spomenik vence, nato pa spregovorili pred spomenikom še drugi govorniki o borbi delavskega razreda za pravice. O Osvobodilni fronti in narodnoosvobodilni borbi. Med njimi je v počastitev in spomin padlim junakom govoril tov. Ivan Sorn za ZB okraja Trbovlje, za glavni odbor ZB v Ljubljani pa tov. Kralj. Za kolektiv plavzarjev in kovinarjev v Jesenic je spregovoril tov. Škerl v počastitev padlih žrtev. S svojimi izbranimi besedami je zbudil prav posebno pozornost.

V strunem mimohodu je nato počastila padle borce četa JA, za njo pa gasilci iz Trbovelj in druge uniformirane korporacije. Lepo žalno slovesnost je zaključila delavska godba z »Internacionalo«, pevci »Zarje« pa s pesmijo »Slava delavstvu«.

Navzoča množica se je nato razšla resnih obrazov, kakor je prišla. Vsak je bil prepričan, da so Trbovlje počastile velik praznik naše zmagovite Osvobodilne fronte pač najlepše s tem, da so ta dan odkrile trajen spomenik žrtvam, ki so pred 27 leti dali v Trbovljenje za delavske pravice.

Spominska slovesnost planincev na Mrzlici

V okviru slovesnosti v počastitev 10. obletnice OF je Planinsko društvo Trbovlje v nedeljo, 29. aprila odkrilo na Mrzlici spominsko ploščo v NOB padlim borcem-planincev. Tega tepega žalnega slavlja so se udeležili tudi pevci »Zarje« iz Trbovelj. Akoravno je v nedeljo cel dan deževalo, se je k tej spominski slovesnosti na Mrzlici vendar zbralo okrog sto turistov.

Komemoracija planincev na Kalu

Tudi planinsko društvo Hrastnik je odkrilo preteklo nedeljo v narodnoosvobodilni borbi padlim članom društva spominsko ploščo na svoji planinski postojanki na Kalu. Na tej žalni slovesnosti je sodelovala delavska godba in pevci iz Hrastnika. Kljub izredno slabemu vremenu je prišlo na to komemoracijo okrog 400 Hrastničanov.

Kako smo proslavili letošnji 1. maj

Ze na predvečer 1. maja, praznika vseh delovnih ljudi, so bile po vseh večjih krajih trboveljskega okraja slovesne proslave, združene z akademijami in bakladami. V Trbovljah je bila ta slovesnost v Delavskem domu, kjer so sodelovali delavska godba na pihala, sindikalni pevski zbor rudarjev »Zarja« in sindikalni mešani pevski zbor. Slavnostni govor o pomenu 1. maja je

Počitniški dom rudarjev je bil otvorjen na 1. maja

Na dan 1. maja so od vseh strani prihajali ljudje na Partizanski vrh, kjer so trboveljski rudarji proslavili 1. maj z otvoritvijo svojega Počitniškega doma. Na Partizanskem vrhu se je zbralo okrog 2000 ljudi. Marsikdo je bil prisoten, ko je prispel na vrh hriba, kajti že od daleč je slišal, da igra radio vesele poskočnice. Radio je igral 1. maja prvič na Partizanskem vrhu. Delovni kmetje iz vasi Cebinovo in Partizanskega vrha so 1. maja slavili skupno z rudarji iz Trbovelj veliko zmago, kajti rudarji so na ta dan odprli na Partizanskem vrhu svoj počitniški dom, tamošnjim kmetom pa je na dan 1. maja zagorela električna luč.

Slovesna otvoritev Počitniškega doma rudarjev se je začela ob 10. dopoldne s slavnostnim zborovanjem rudarjev, ki so se ga udeležili tudi predstavniki političnih in oblastnih forumov, med njimi tudi naš ljudski poslanec Anton Zagorišek.

Slavnostni govor je imel sekretar MK KPS Trbovlje, tov. Jože Piki, poročilo o borbi in prizadevanju za zgraditev Počitniškega doma rudarjev pa je podal tajnik sindikalne podružnice rudarjev v Trbovljah, tov. Izidor Dolar. Dela na tem domu so se začela že leta 1947, ker je bilo treba pred graditvijo doma odstraniti najprej ruševine stare, med vojno požgane planinske kočice. Vso pomoč sta nudila sindi-

Na Partizanskem vrhu že sveti električna luč

Zelja prebivalcev na Partizanskem vrhu in Cebinovem se je izpolnila: na predvečer 1. maja jim je zasvetila električna luč. Ta veseli dogodek so hoteli slovesno proslaviti in so se 30. aprila zvečer zbrali kmetje z družinami na Partizanskem vrhu, da bi prisostvovali tamkaj kinematografski predstavi. Zal pa se je projekcijski aparat na prevozu pokvaril in predstava je morala odpasti. Obljubili so jim, da jim bodo film predvajali drugič.

Da so dobili ves potreben material za elektrifikacijo tega gorskega naselja, je bilo treba mnogo naporov in dela, a z vztrajno voljo so premagali vse ovire. Požrtvovalnost samih kmetov je mnogo pripomogla k uspehu saj so nekateri posestniki opravili za elektrifikacijo tamošnjih hribovskih vasic lepo število prostovoljnih delovnih ur. Največ je napravil posestnik Tori s Planine, ki je opravil 393 prostovoljnih

imel predsednik MLO Trbovlje, tov. Slavko Borštnik. V Zagorju in Hrasniku so proslavo 1. maja združili z bakladami in akademijami. V Radečah so na predvečer 1. maja igrali Finžgarjevo dramo »Naša krita«.

Na dan 1. maja je bilo že navsezgodaj živahno. Budnice godb na pihala so bile v Trbovljah, Zagorju, Hrasniku, Zidanem mostu in Radečah.

katu rudarjev v Trbovljah pri gradnji njegovega počitniškega doma, kjer bodo lahko preživeli svoj letni oddih rudarji iz cele Slovenije, uprava rudnika Trbovlje-Hrastnik in MLO Trbovlje. Prostovoljci sindikata rudarjev v Trbovljah so opravili na gradnji tega doma 13.036 delovnih ur.

Počitniški dom rudarjev na Partizanskem vrhu je v glavnem skončan, potrebna pa so še razna manjša dela v notranjosti. Ob slovesni otvoritvi tega doma so dali rudarji obljubo, da bo dom v teku enega meseca izročen v celoti svojemu namenu. V domu je prostora za 54 postelj, poleg tega pa bodo uredili v njem skupna ležišča za nedeljske izletnike.

Kmet Anton Barlič s Cebinovega se je ob tej priliki zahvalil naši ljudski oblasti za pomoč pri elektrifikaciji vasi Partizanski vrh in Cebinovo, kajti s to pomočjo je zasvetila električna luč na tej planinski postojanki in v počitniškem domu samem.

Po govorih vseh predstavnikov je predsednik sindikalne podružnice rudarjev v Trbovljah, tov. Ivan Puntar, izročil Počitniški dom svojemu namenu.

Vsi zbrani rudarji in drugi gostje so nato v vselem rajanju in prisrčni zabavi praznovali letošnji 1. maj ter otvoritev svojega doma. Kljub dežju, ki je ves dan nagajal, so bili vsi dobre volje.

delovnih ur, za vožnje pa 47 ur, za njim pa Anton Barlič s Cebinovega, ki je opravil 373 delovnih ur, za vožnje pa 44 ur. Nad 200 prostovoljnih delovnih ur so opravili tov. Drobež, Matevž Zupan in Ivan Bregar s Cebinovega ter tov. Gros, Hrlbar, Jožefa, Barbara in Pavel Bokal ter Zmrzalk s Planine. Ostali so opravili manj kot 200 delovnih ur.

Skupno so opravili člani OF Planina 2990 delovnih ur, iz vasi Cebinovo pa 1334 ur, skupaj 4324 ur. Z vožnjami so opravili 499 ur, brezplačno pa dali 130 napeljavnih drogov. Največ jih je dal Matevž Zupan, in sicer 43. Skupna vrednost prostovoljno opravljenega dela in darovanih napeljavnih drogov predstavlja 138.424 delovnih ur, ki so jih prispevali za elektrifikacijo člani OF območja Planine in Cebinovega. Večina vseh teh del je bila opravljena v šestmesečnem tekmovanju na čast praznika desete obletnice OF.

27. april v Zagorju

Prebivalstvo Zagorja je dostojno pričakalo 27. aprila — 10. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije. Zunanji izgled Zagorja nudi slovesen vtis. Vsa javna poslopja in privatne hiše so lepo okrašene, z njih plapolajo zastave. Slavoloki s transparenti in udarnimi parolami opozarjajo slehernega prebivalca na naš veliki praznik.

V šestmesečnem tekmovanju so si vse organizacije, ustanove, društva in delovni kolektivi prizadevali, da bi dosegli čim boljše uspehe. Težko je ugotoviti, kdo je bil v tem tekmovanju najboljši. V splošnem lahko rečemo, da se je močno poživelo kulturno-prosvetno in kulturno-umetniško delo, kakor tudi politična aktivizacija. Fronte in ostalih množičnih organizacij. Teden proslave 10. obletnice, ki je trajal od 22. aprila do 1. maja, je bil za zagorsko prebivalstvo užitek. Vsak je prišel na svoj račun, kajti sporedi so bili pi-

sani in privlačni. Koncerti sindikalne godbe in pevskih društev, večer slovenske knjige in razstavo slovenske knjige po izložbah, mladiški festival, slavnostna akademija na predvečer obletnice s simboličnimi folklornimi nastopi in ostalim sporedom, govori, recitacije, deklamacije, igrokazi itd., vse to je prilapevalo, da so frontovci Zagorja doumeli globok pomen praznika 10. obletnice OF.

V ostalih dneh do 1. maja so uprizorili še veseligrji Goldonijevega »Lažniveca« in Piskove »Velike skušnjave«.

Praznik OF v Loki pri Zidanem mostu

V Loki pri Zidanem mostu so praznik 10. obletnice OF počastili najprej pionirji in dijaki, ki so že 15. aprila uprizorili ob polni dvoranji igro »Loški zaklade«.

KUD »Ivan Cankar« je 22. aprila dal Cankarjevega »Kralja na Betajnovci«, ki je imel izredno velik obisk, tako da so igro dne 29. aprila ponovili.

Marijivi šahisti so praznik OF počastili dne 26. aprila s prireditvijo brzoturnirja, dan kasneje pa je tov. Hočevar iz Radeč odigral v Lokah simultanko, pri kateri pa loški šahisti niso imeli posebne sreče.

Najlepša počastitev OF pa je bila na praznik 27. aprila v Domu ljudske prosvete s slavnostnim govorom, deklamacijami in recitacijami KUD. Največji uspeh je imel ta večer nastop mešanega pevskega zbora pod

Produkcija premoga na rudniku Trbovlje-Hrastnik v aprilu

Zaradi izredno neugodnih odkopnih razmer v nekaterih jamskih poljih, zlasti na obratu Vzhodno in Ojstro, je kolektiv rudnika Trbovlje-Hrastnik dosegel svoj proizvodni plan v preteklem mesecu le s 95,2%. Uspešno so na rudniku opravili svojo proizvodno nalogo rudarji zahodnega obrata, ki so svoj operativni plan presegli za 3,9%, prav tako tudi na dnevnem kopu Dobrna-Neža, kjer so z nastopom lepšega vremena prekoračili mesečni plan za 14%. Ni pa mogel izpolniti svojega proizvodnega načrta kolektiv vzhodnega obrata, ki je zaostal zaradi velikih odkopnih težkoč s svojo produkcijo za 11,7% pod planom, enako na obratu Ojstro, kjer imajo primanjkljaj 18,3%, boljše pa je bilo v obratu Hrastnik, kjer so rudarji dosegli svoj produkcijski načrt s 96,3%.

Da se spričo težkih razmer v jami doseže na rudniku v mesecu aprilu vendar čim boljša produkcija, je kolektiv zahodnega obrata napovedal vsem jamskim obratom rudnika desetdnevno tekmovanje na čast praznika Osvobodilne fronte, ki je trajalo od 21. do 30. aprila. Tekmovali so pa sledečih toč-

vodstvom tov. Ive, kjer so pevci odpeli narodne, partizanske in umetne pesmi.

V počastitev 1. maja so mladinci in mladinke 26. aprila nastopili s kulturnim sporedom, ki so ga že nekaj dni prej dali v Domu počitka na Impolci. Na večer 26. aprila so po vseh hribovih in vseh goreli kresovi. Vse vasi so bile lepo okrašene, najlepše pa šola in Dom onemoglih v Loki. V tekmovanju za okrasitev je zmagala Loka pred Račico.

V Tednu cest Ločani niso pozabili na svoje ceste in poti, ki so jih pridno popravljali in jih še urejajo, žal pa je še vedno nekaj ljudi, ki stojijo pasivno ob strani in nočejo razumeti novega časa ter prizadevanj in naporov naše skupnosti na poti v socializem.

H. B.

ki: kateri obrat bo v tekmovanju najboljši v produkciji, 2. kateri obrat bo dosegel največji jamski učinek na osnovi povprečno doseženega jamskega učinka v zadnjih treh mesecih, 3. kateri obrat bo imel v dneh tekmovanja v primerih z vsemi v jami storjenimi štiti največ ljudi v pridobivanju premoga. — Tekmovanje je imelo uspeh in je zmagal zahodni obrat; tako so rudarji tega obrata n. pr. 25. aprila prekoračili svojo dnevno proizvodno nalogo za 34,7%, dne 28. aprila pa za 44,6%; prav tako so na tem jamskem obratu dosegli dne 25. aprila za 44,4% večji jamski učinek, kakor je bil povprečni jamski učinek v prvem kvartalu tega leta, dne 28. aprila pa so prekoračili jamski učinek za 52,4%. Drugo mesto je dosegel v tem tekmovanju obrat Hrastnik, ki je bil v teh dneh oster konkurent zahodnemu obratu.

Prizadevanje rudarjev v tem tekmovanju in znatno boljše odkopne razmere na dnevnem kopu so pripomogle, da je bil rudnik v mesecu aprilu s svojo proizvodnjo nekoliko uspešnejši kot v marcu.

DOMA IN PO SVETU

Sporazum o pomoči v surovinah in drugih predmetih je bil te dni podpisal med jugoslovansko in ameriško vlado. Sporazum ima za cilj, da okrepi našo obrambno sposobnost. Ob upoštevanju naših izvoznih potreb bomo ZDA dali na razpolago surovine in polizdelke.

Prve dežne plašče iz domačega polivinila so začeli izdelovati pri nas serijsko. Plašči bodo izdelani v petih barvah in različnih krojih. Podjetje »Jugovinila« iz Splita jih bo prodajalo v svojih trgovinah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, pozneje pa tudi v drugih mestih države.

4 milijone ton premoga bodo priložne leto dali rudniki Kreka Banovič, od tega 2 milijona ton za potrebe dveh novih koksarn. Pred vojno so tamkaj proizvajali le 300.000 ton premoga.

11.000 postelj je pripraviljenih v hotelih in penzionih na Jadranu za goste, 5000 v zasebnih stanovanjih, 8000 pa v obratovališčih. Tuji turisti bodo imeli ugodnosti s plačevanjem po posebnih cenah. Pričakuje se zlasti obisk ameriških, nemških, švicarskih in avstrijskih gostov.

Za 544 milijonov ljudi se je povečalo prebivalstvo naše zemlje v zadnjih 30 letih. Skupno šteje torej prebivalstvo na svetu sedaj 2.378.000.000 ljudi.

Turistična unija OZN bo imela od 6. do 13. maja svoj 21. sestanek v Dubrovniku. Izvršni odbor Unije je za ta sestanek pripravil dnevni red.

Nova kitajska ofenziva se je začela 23. aprila proti silam ZN, ki se umikajo na pripravljene obrambne položaje. Po izjavah poveljnika sil ZN, generala Ridgwaya naj bi ta ofenziva imela za cilj, da vrže sile ZN iz Koreje. S tem se začena novo krvava

vo obdobje za korejsko prebivalstvo in bo vojni stroj v tretjič s severa na jug sejal uničenje in razdejavanje. ZN v zvezi s tem pripravljajo novo diplomatsko akcijo.

25 romunskih državljanov francoskega porekla so romunske oblasti izgnale v Francijo. Dosedaj se je moralo prisilno vrniti v Francijo okrog 300 takih oseb.

Nov zračni velikan je ameriški bombnik »B-36«, ki stane le 3 in pol milijona dolarjev, ima 11 moč posadke, večje število strojníc in 16 topov 20 milimetrskega kalibra. Letalo poganja 6 motorjev, poleg tega pa še dva reakcijska motorja za pospešeno hitrost v primerih nevarnosti. Letalo križari v višini 13.000 m s hitrostjo 800 km na uro.

Za 30 odstotkov so se v Avstriji dvignile cene surovin, življenjski stroški pa so se zvišali za 19%. Zaradi pomanjkanja surovin se pričakuje nadaljnje povečanje draginje.

Sporočite naročnikom

Zaradi pomanjkanja in visoke podražitve časopisnega papirja na svetovnem trgu so se v velik meri povečali stroški z izdajanjem lista. To nas je prisililo, da od 1. maja t. l. dalje — v skladu z dvigom cene papirja, — povišamo ceno našemu časopisu na 5 din izvod. Mesečna naročnina znaša 20 din. Pozivamo vse, ki so že plačali naročnino »Zasavskega udarnika« v naprej, da prilijejo razliko med dosedanjim in novo naročnino v desetih dneh.

Uredništvo in uprava
»Zasavskega udarnika«

Centri predvojaške vzgoje tekmujejo za rojstni dan maršala Tita

V nastavnih centrih našega okraja se vrši predvojaška vzgoja redno v podjetjih in na vasi, nedisciplinirani obvezniki pa se primerno kaznujejo.

Nedavno so bili zbori centrov v Izlakah in na Sopotih. V Izlakah so se pridružili krajevni odbori Izlake, Cemšenik, Trojane, Mlinše in Senožeti. Zborovanje je bilo obiskano 80 %; nekaj obveznikov je bilo upravičeno odsotnih, ostali, ki so zaradi malomarnosti manjkali, bodo poklicani na zagovor. Mladi borci so taborili 12 dni kjer so imeli predavanja in vaje. Disciplinarnost je bila na višini. Pri tretljanju so dosegli 95% uspeh. Krajevni odbori pa niso pokazali razumevanja za uspehe mladincev, saj se zaključnega zborovanja razen tajnika KLO Izlake ni udeležil noben predstavnik ostalih KLO.

Se manj brige za mladince so pokazali predstavniki KLO Podkum, Jagjenica in Dole pri Litiji pri taborjenju predvojaške vzgoje v Sopotih, ki so se ga udeležili mladinci 100%. V disciplini in učenju je bil najboljši letnik 1934, starejši pa so bili slabši. Uspeh pri streljanju je bil 90 %.

Najboljši nastavni center je v steklarni in kemični tovarni v Hrastniku

Center predvojaške vzgoje v steklarni in kemični tovarni v Hrastniku je med najboljšimi v okraju. Ima lepo urejen vojaški kabinet z učnimi pripomočki, pa tudi pripomočke za razvedrilo, kot n. pr. šah in podobno. Center je razdeljen na tri vode in vsak komandir vodi natančno evidenco o obisku. Zato zaznamuje ta center najboljši uspeh, za kar mu gre vse priznanje. Z upravo steklarne in kemične tovarne center nima nobenih težav.

Udeležba pri predvojaški vzgoji v podjetjih in ustanovah

V delavskem nastavnem centru rudnika Trbovlje niso preveč pridni pri obiskavanju nastavnih ur. Povprečno jih manjka tudi po 50. Politična in strokovna predavanja se vrše po obratih posebej. Komandir centra, tov. Gornik Rudi, se je prav za prav zaradi tega ob prihod v taša taborišča resnično oddahnil, poleg tega pa še čutil, kajti videl si mnogo znanstev, tudi takih, od katerih nisi pričakoval, da bodo šli v vrste borcev za svobodo.

Vtis, ki sem ga dobil prvi dan bivanja v Cemšeniku, je vplival name prav dobro; hrana je bila izvrstna in bilo jo je dovolj. Lahko bi sicer ostal na mestu še par dni, mogoče tudi več, toda ni mi dala miru; hotel sem na vsak način iti usodi nasproti in poskušati mesto, kjer me bodo naši boreci sprejeli v svoje vrste. Zato sem se že drugi dan pripravljal za odhod s prvimi tovariši, ne vedoč, kam in kod me bo vodila pot.

Kakor sem v taborišču zadovoljen, tako sem bil še tudi v začetku mojega prvega marša dobre volje, kajti čutil sem se svobodnega, saj smo včasih — v krajih, kjer ni bilo prenevarno — zapeli tudi naše lepe slovenske pesmi. Da bi takoj v začetku pisal dnevnik,

je sploh ni so obiskovali, so bili kaznovani.

Tudi na rudniku Zagorje se glede discipline ne morejo posebno pohvaliti. Akoravno se je pouk v zadnjem času izboljšal, je število neupravičenih izostankov še vedno veliko. Center rudnika Zagorje je bil pred kratkim vojaški, vendar je za to premažen. Uprava rudnika nudi centru pomoč, ne pa rudniški komite.

Tudi v elektrarni v Trbovljah niso slabi

Udeležba v prejšnjem mesecu je bila 92%. Komandir centra, tov. Andrejaš Slavko, vodi tudi politična pre-

ZA NAŠE KMETOVALCE

Zadružna ekonomija v Senožetih pri Zagorju

Zadružna ekonomija v KLO Senožetih pri Zagorju se uspešno bori proti raznim težavam. Pozimi jim je že primanjkovalo krme za živino, ker so jim dodelili 30 ovac, toda sedaj so že izven krize. Kmetijska zadruga ne nudi ekonomiji dovolj pomoči, kar velja zlasti za stari upravni odbor zadruga. Najdejo se celo ljudje, ki jim ekonomija ni všeč ter jo skušajo ovirati pri njenem napredku. Za osipalnik »Original« (za osipanje in okopavanje) prosijo že tri leta, ker ga nujno potrebujejo zaradi pomanjkanja delovne sile. Vse tozadnevne vloge pri KZ in OZ KZ so doslej ostale brezuspešne. Vendar pa bodo tudi letos obdelali vso zemljo s pomočjo prostovoljcev iz Zagorja, kakor v lanskem letu. Ekonomija ima tudi mlin, ki ga bo treba letos popraviti. Pri vodnih kolesih je treba izmenjati lopatic, pri žagi pa vložiti nov ležaj. Ta mlin je sicer preprost, vendar se v njem zmleje 6000 do 9000 kg žita mesečno, kar je zasluga mlinarja Franceta Mandeljca, ki je znan kot najboljši mlinar v okraju. Dela prav ves dan, čeprav ima tudi on osemurni delavnik. Dosegel je že petletni plan. Živi pa ta mlinar v slabih socialnih okoliščinah zaradi ločenega gospodinjstva. Tudi otroške doklade še ne dobiva, čeprav je že pred mesecem poslal po-

davanja. Imajo dobro urejeno evidenco in se redno shajajo. V CRD v Trbovljah je s predavanji slabo, ker zadolženi nastavniki za politična predavanja ne prihaja redno.

Odkljuje se center v papirnici v Račevah, kjer je udeležba 98%. Kabineti za učenje ima ves potreben učni material.

Centri predvojaške vzgoje v cementarni Trbovlje, spnenice Zidani most, podjetja »Betons« v Zagorju in Trbovlje so delavni. Najboljši pa je center apnenic v Zidanem mostu, kjer je obisk 100%.

Med centri predvojaške vzgoje se je razvilo tekmovalstvo, kateri center bo dosegel najboljši uspeh v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

Ali si že poravnal saostalo naročnino

trdilo knjigovodstvu KZ, ki je pa to potrdilo izgubilo in ga je moral ponovno vložiti. Treba je grajati upravni odbor zadruga, ker se ne zanima za dobrega delavca, da bi dobil družinsko stanovanje in druge ugodnosti. Tudi za udarnika bi ga že morali proglasiti. Del krivde pade tudi na OZ KZ.

Zakaj n nadaljujejo gradnjo zadružnega doma?

Zadružni dom v Cemšeniku pri Zagorju so začeli zidati istočasno kot zadružni dom v Mlinšah, in sicer spomladi leta 1948. Zadružni dom v Mlinšah je že pod streho in bo v maju popolnoma dograjen. V Cemšeniku so pa lansko leto komaj dovršili podkletenje in položili betonsko ploščo. Treba je še sezidati pridelice in nadstropje. Zakaj se je delo na zadružnem domu tako zakasnilo? Izgleda, da nekaterim vplivnim ljudem v Cemšeniku gradnja tega doma ni všeč. Ti ljudje delajo podtalno, kar se vidi iz tega, da kmetovalci ne kažejo nobenega zanimanja za nadaljevanje započete dela ter včasih že kar javno nasprotujejo temu vprašanju. Po drugi strani pa je gradbeni odbor vse pre malo tolmučil ljudem pravi pomen zadružnega doma. Lega tega doma je ugodna, da si lepše ne moreš zamisliti. V zadružnem domu bi lahko namestili

razred osnovne šole, pa bi pozimi ne zeblo učencev kakor doslej, ko so imeli pouk v prosvetni dvorani. Nekateri pravijo, da ne dobe potrebne materiala, čeprav jim je bil obljubljen. Porebujejo še okrog 80.000 kosov zidne opeke kakor tudi strešno opeko. Toda vse te težave bi bilo mogoče zlahka odpraviti, če bi kmetovalci, zlasti pa člani kmetijske zadruge z upravnim odborom na čelu, imeli več razumevanja za gradnjo zadružnega doma. Ne samo v besedah, tudi v dejanju naj bi pokazali svoje zanimanje za to koristno in potrebno stvar.

Tudi na Gorelcah bo kmalu zagorela električna luč

Kakor v številnih drugih vaseh, tako so se tudi na Gorelcah odločili, da si v svojo vas napeljejo električni tok. Sklenili so, da v počastitev 10. obletnice OZ ta dela pospešijo in skonečajo. In res bo v Gorelcah že v začetku meseca maja večina hiš instaliranih z električno napeljavo.

Ker morajo za nakup raznega materiala za elektrifikacijo kriti stroške, so na Gorelcah sklenili, da bodo v nedeljo, 13. maja, priredili veselico, s čistim dobičkom pa poravnali račune. Poskrbelli bodo, da bo na tej prireditvi dobra jedilna in pijača, prav tako bo na tej zabavi igrala godba, ki so jo naročili iz Zidanega mostu.

Vaškemu odboru in vsem naprednim Gorelcanom, ki so vložili mnogo truda in dela, da svoje naselje z elektrifikacijo modernizirajo, priskrbo častitamo vsi z željo, da bi našli mnogo posnemalcev.

Solo bi zidali

Prebivalci v Mlinšah pri Zagorju so začeli misliti na zidanje šole. Serdanji zasili prostori ne ustrezajo sodobnim higienskim zahtevam, prav tako niso dovolj veliki glede na vse večje število učencev tega kraja. Šola tudi nima igrišča niti šolskega vrta. Kmetovalci, med njimi tudi rudarji iz Mlinš in okolice pravijo, da bi pri gradnji šole prav tako pomagali, kakor so delali na zadružnem domu, ki je bil letos dokončan.

PREKLIC

Pdpisani Zupan Viktor, delavec v cementarni Trbovlje, stanujoč Ravenska vas 8, preklicujem neresnične izjave, katere sem iznesel na zboru volivcev dne 24. IV. t. l. glede odvzema živilskih nakaznic proti predsedniku KLO Zagorje tov. Ludoviku Francu.

Zupan Viktor.

V partizanih

Ze prvi dan vstopa v NOV, prej nazvana partizane, sem se čutil sproščene, kajti ob prihodu v taborišče v Cemšeniku je bilo vse živahno. Vsakdo, ki je prišel v to taborišče partizanov, je izlil iz sebe vse, kar je prej mnoge dni ali meseca mesece ključalo v njem, kajti v trboveljski dolini ni zaradi mnogih okupatorjevih volonov in hlapcev zaupal niti brat bratu ali sin očetu. Človek se je prav za prav zaradi tega ob prihodu v taša taborišča resnično oddahnil, poleg tega pa še čutil, kajti videl si mnogo znanstev, tudi takih, od katerih nisi pričakoval, da bodo šli v vrste borcev za svobodo.

Vtis, ki sem ga dobil prvi dan bivanja v Cemšeniku, je vplival name prav dobro; hrana je bila izvrstna in bilo jo je dovolj. Lahko bi sicer ostal na mestu še par dni, mogoče tudi več, toda ni mi dala miru; hotel sem na vsak način iti usodi nasproti in poskušati mesto, kjer me bodo naši boreci sprejeli v svoje vrste. Zato sem se že drugi dan pripravljal za odhod s prvimi tovariši, ne vedoč, kam in kod me bo vodila pot.

Kakor sem v taborišču zadovoljen, tako sem bil še tudi v začetku mojega prvega marša dobre volje, kajti čutil sem se svobodnega, saj smo včasih — v krajih, kjer ni bilo prenevarno — zapeli tudi naše lepe slovenske pesmi. Da bi takoj v začetku pisal dnevnik,

na to pa še pomislil nisem, deloma tudi zato, ker me je marš tako zdelal, da sem se nazadnje komaj še vlečil. Kader sem bil utrujen, mi je bila edina tolažba, da bom kmalu na mestu in da bo marša kmalu konec. Med nami je bila tudi tovarišica, ne vem ji imena; videl sem jo menda prvič na maršu med nami. Čevlji so jo ožulili tako, da ni mogla več hoditi v njih. Zavadi tega ji je sezula in hodila bosa po kamenitih stezah; vztrajala je do kraja in ko je prišla na mesto z okrvavljenimi nogami, so jo moral oddati v bolnišnico oskrbo. Ob takih prizorih sem krepko zaklel. Preklic sem okupatorja in domačo izdajalsko drhal; potem mi je malo odleglo.

Prvi marš smo kljub naporem prestali zelo srečno; med potjo nismo bili niti enkrat napadani, kar je bilo redko. Ko smo prišli po trdnem napornem maršu v Cemšenjce, sem bil sprejet v takratno 20. brigado kot borec. Po tednu vasiših vaj sem dobil mitrajz; od tedaj sem stalno spremljal svoje tovariše na pohodih ter izvrševal z njimi zadane namaloge.

Da bi bilo vredno pisati dnevnik, nato sem mislil šele pozneje, ko sem imel že precej zanimivih dogodivščin za seboj, in ko sem se že privadil partizanskega življenja. Dnevnik sem pričel pisati šele v mesecu novembru, to je po šesttedenskem bivanju v gozdu.

V soboto 4. novembra 1944 smo odšli iz vasi Velike Pake, kjer je bilo naše začasno bivališče, skozi vas Planino na Koprivnik; to je mala vasica približno na sredi poti med Crnomljem na Dolenskem in Kočevjem. Odkod je dobila vas ime Koprivnik ne vem, saj tudi nisem usegnil, da bi to ugotovil. Lahko pa omenim, da je bilo ime tej vasi pravilno; bila je vas ne samo po imenu, ampak tudi v resnici koprivnik. Ne morda zato, ker so mogoče tamkaj rastle koprive, marveč zato, ker je iz te vasiče sililo nekakšno zlo, ki ga sicer nisi videl, pač pa si ga čutil, ko si se bližal vasi.

Vas Koprivnik je bila obdana z vseh strani s hribi, polnimi gozdov. V teh gozdovih so bile vse vrste živali do medvedov in volkov, ki jih je bil gozd poln. Sredi vasi je stala majhna cerkva, obdana s par hišicami in šola. Okrog vasi po so bili sadovnjaki in travniki, ki so prehajali v strmino, ki je bila poraščena z drevjem. Od tod je bila izpeljana še precej lepa cesta proti Kočevju, velikemu taborišču Nemcev in belcev ter še mnogo drugega mrčesa. Vas Koprivnik pa je bila tudi počivališče partizanov, Nemcev, belcev, bila pa je obenem njih gobišče. Tu je pustilo življenje mnogo tovarišev, še več Nemcev, največ pa belcev.

Ob cesti, ki se je vila iz vasi, je bilo hudo razdejano pokopališče na njem pa majhna kapelica, ki je prebivalstvu nekoč nadomeščala cerkev. Na splošno

je bil Koprivnik center — središče med Crnomljem in Kočevjem.

Odhod iz Velike Pake proti Kočevju je bil torej 4. novembra ob pol desetih uri zvečer. Do vasi Planine smo potrebovali tri dobre ure hoje in od Planine do Koprivnika tri. V Koprivniku smo prispeli okrog četrte ure, to je s pol ure zamude, ker smo se morali najprej prepričati, da ni mogoče v vasi že kdo, ki nas ne bi prisrčno sprejel. To se prvič da smo preiskali vso okolico vasi, če ni morda kaj sumljivega, ker je vas s svojo lego in hribovi, ki so jo obdajali, omogočala sovražniku odlično cilj. Po kratkem počitku smo nadaljevali pot proti Kočevju. Odšli smo vsi razen straže in komandanta, starega borca, ki je sodeloval že v borbi v Spaniji kot prostovoljec in že od tam slovel kot eden najboljših borcev in voditeljev iz osvobodilnih bojev. Do speli smo že vrh hriba in se spuščali na drugi strani po pobočju, ko začujemo iz smeri Koprivnika močno streljanje. Zaropotale so strojnice, vmes so se pa čule detonacije min. Ker je ostalo v vasi vsega okrog deset partizanov za stražo in nekaj tovarišev, ki se po maršu niso počutili dobro, smo bili v skrbeh zanje in se pričeli vračati. Streljanje je bilo pa zelo kratko, zato smo se pomirili in šli dalje proti Kočevju. Okrog 10. ure dopoldne smo bili 4 kilometre pred Kočevjem. Tu smo se utrdili v gozdu, pričakujoč nadaljnega povelja.

(Dalje prihodajo)

FIZKULTURA in ŠPORT

II. zvezna liga

Budučnost (Titograd) : Rudar 5:1 (1:0)

Poraz Rudarja proti Budućnosti v Titogradu, ki je precej velik, je presenetil trboveljske navijače. Rudar je v nedeljo nastopil v Titogradu brez Hudarina in Sorla ter se prvi polčas še dobro držal ter dostikrat ogrožal gol Budućnosti, vendar je vratar Krivokuča odlično branil svoja vrata. V drugem polčasu je moštvo Budućnosti izkori-

stilo trenutno zmedo Rudarja ter v kratkem času petih minut Goseglo tri gole, zadnjega pa tik pred koncem. Rezultat 5:1 je malo previsok, vendar se tolažimo s tem, da nismo edini.

V nedeljo bo odigrana tekma iz prvega kola in sicer se bo moštvo Rudarja srečalo doma s Kvarnerjem z Reke.

II. ZVEZNA LIGA V TRBOVLJAH V NEDELJO 6. MAJA OB 16. URI

KVARNER (Reka) : RUDAR s predtekmo

Ljubitelji nogometa! S polnoštevilno udeležbo boste podprli našega predstavnika v tekmovalstvu za čim boljši uspeh!

Proletarec : Krim (Ljubljana) 2:1 (1:0)

V nedeljo je igralo v Zagorju moštvo ljubljanskega Krima proti domačemu Proletarcu. Po zanimivi igri je zmagalo moštvo Proletarca z rezultatom 2:1. — V predtekmi sta mladinski moštvi obeh klubov igrali neodločeno 2:2.

Telovadna akademija v Zagorju v počastitev 10. obletnice OF

Telovadno društvo Zagorje je priredilo v aprilu uspelo telovadno akademijo na čast 10. obletnice OF, ki so jo teden dni kasneje ponovili v Kisovcu. Skrbno pripravljena akademija je obsegala 15 točk, vodila pa sta jo načelnik Podrennik in tovariška Balantičeva. V sporedu je najbolj ugajala skladba tov. Podrennika, ki prikazuje delo rudarjev v jami. Tudi ostale točke so bile prav dobre; vseč je bila zlasti sedemletna pionirka Karlica, ki je kot voditeljica prikazala telovadno uro s pionirkami.

Zagorski telovadci so lepo počastili naš veliki praznik in se resno potrudili, vendar občinstvo ni znalo ceniti njihovega požrtvovalnega dela. Na prireditvah tudi ni bilo videti zastopnikov množičnih organizacij, kar seveda ni pravilno.

PREKLIC

Izgubila sem osebno legitimacijo na ime Dolganoč Marija, F-0719158/5848 PZUZ. Proglašam jo za neveljavno.

Pokalni nogometni brzoturnir v Zagorju

Na stadionu »Svoboda« v Kisovcu so v petek dne 27. aprila moštva šestih obratov rudnika Zagorje odigrala nogometni brzoturnir v počastitev 10. obletnice OF. Rezultati v polfinalu so naslednji: Kisovec : Električni obrat 3:0, Kotredež : Uprava rudnika 3:1, Uprava : Podstrana 1:0. V finalu so

dosegli Kisovec : Kotredež 1:0, Kotredež : Uprava 3:1, Kisovec : Uprava 3:0. Zmagala je moštvo obrata Kisovec, ki je prelo pokal, dar uprave rudnika Zagorje. Moštvo tega obrata je igralo požrtvovalno in vztrajno, zlasti se je odlikovala oja obramba s svojo lepo igro. Moštvo obrata Kotredež je podcenjevalo svojega nasprotnika, zato je tudi podleglo. Pri turnirju je sodelovala sindikalna godba. Sodni so dobro Alojz Zupan, Alojz Lebeničnik in Tone Izlič.

Pišejo nam

AO Planinskega društva »Kum« v Trbovljah

Ob koncu minulega meseca se je v Planinskem društvu »Kum« v Trbovljah ustanovil alpinistični odsek. Ljubitelji naših planin, ki bodo postali člani novega odseka društva, bodo živeli novo življenje. Pospesovali bodo globlje spoznavanje in proučevanje naših prelepih gora, prijateljem narave in naših planin bodo vodniki, razkazovali in odkrivali jim bodo lepoto naših sinjih gora. Alpinisti so avantgarda planinskega društva, ki bo vzgajala planince v prave idealiste, prirejala vzpone v naše gore, izlete, taborjenja itd.

Kljub pomankljivi opremljenosti članov tega odseka si bo AO društva »Kum« prizadeval, da jim omogoči čim prijetnejše društveno življenje. Pomagal jim bo AO Planinskega društva Trbovlje, ki je pripravljen pomagati temu novemu odseku, s katerim bo napravil večših skupne plezalne vzpone.

Člani alpinističnega odseka društva »Kum« so pokazali dobro voljo; napravili bodo potrebno število kladiv, ce-

pinov in klinov. S trdno voljo in svojo ljubeznijo do naših planin in gora bo vsak pripomogel k čim lepšemu razmahu novega odseka.

Glavna naloga novega odseka bo dvigati v gorah tovarištvu in vzajemnost ter spoznavanje prirodnih lepote. V društvu hočejo gojiti zanimanje za naravo in njene lepote. Hrepenenje po gorah in uživanje njih lepote je smisel alpinizma.

Dr. Lammer pravi približno takole: Kakor ima vsak človek svajo vero kljub posebni veroizpovedi, tako ima tudi vsak globlji človek svoj lastni alpinizem. Kakor vsi veliki kulturni pojavi, ima tudi alpinizem prebogato vsebino.

Boj z gorami, ljubezen do gora sta le simbolična pomena, kakor je končno smrt le primera z življenjem. V vsemir spada človeška volja! Kolikor je človek idealist, toliko velja! Pozdravljam te, mladina, mladini velja moja beseda! Vam, ki iščete novih poti iz tesnih, izprijenih ulic mesta, ki hi-

tite v sinje višave, ki stremite, da se vsi predaste narodi in goram, da postanete čeli moške, Vam, ki stavljate duha nad telo ter stremite poduhoviti vse telesno. Prijatelji moji, ki zgrabite življenje z drznim upanjem in naglim dejanjem, vse pa boste razumeli šele tedaj, ko boste gledali smrti v oči; šele kdor je obračunal s smrtjo, ne more biti več prazen človek med praznimi ljudmi.

Vabimo vse mladince in mladinke, da pristopijo k naši planinski organizaciji. Zglasite se ob torkih ali pa petkih od 18. do 19. ure v društveni sobi pri Pravičju v Trbovljah.

Manever PAZ v Zagorju

V okviru okrajnega manevra PAZ so dne 26. aprila tudi v Zagorju izvedli ustrezne vaje. Sodelovale so vse enote PAZ, gasilci in ostale organizacije. Vaje so dobro uspele,

Zasavski OCVRKI

Ce greš skozi Dol pri Hrastniku, opaziš na raznih stavbah tablice s hišnimi številkami iz časa okupacije, kajti na njih »blestijo« napisi: Doll, Hrastpigg! — Šest let po osvoboditvi še ni zadostovalo, da bi odstranili z naših hiš te sramotne sledove okupatorjal.

Neotesanci pri telefonih. — V Zasavju imaš dostikrat priliko opazovati, kako se nekateri tovariši vedejo pri telefoniranju. O kakšni vljudnosti ni sledu. Robato ti nekaj naročijo ali pa surovo vprašajo za to in ono, treščijo slušalko brez pozdrava na telefon, dostikrat pa čuješ »sočne« izraze iz nekdanjega jugoslovanskega aleksikonaa. — Dobro bi bilo, če bi se za te in še za druge naše »vljudneže« ponatisnil kak bonton, ki po vojni žal še ni izšel, je pa nekaterim zelo potreben!

Prejšnjo soboto dopoldne so Trboveljčani videli voz, ki se je pomikal od železniške postaje proti Vodam. Na vozu so bili trije zaprti leseni kovčki, med njimi pa odprt zaboj, napolnjen z žemljami. — Zanimivo bi bilo vedeti, komu so bile te žemlje namenjene in če so bile použite brez predhodne odstranitve plasti cestnega prahu, ki se je med vožnjo nabral na njih. Izgleda, da bo treba s higienskimi predpisi, ki veljajo menda pa za vsakogar, seznaniti v našem Zasavju še razne ljudi!

Dobro si je privoščil delovni ljudi za praznik 1. maja nek gostinski obrat v zgornjih Trbovljah, kjer so močno razredčeno belo vino nosili na mizo po 160 dinarjev, v drugi gostilni pa so »skrepko« krščenos črno vino prodajali po 140 dinarjev. — Kaj pravijo naši ljudski inspektorji k takemu brezvestnemu odiranju delovnih ljudi?

V trboveljski dolini je v zadnjem času po vseh izgleh na delu večja organizirana tatinstva d. d. Tako so v noči od 27. na 28. aprila neznan nepripravni odnesli iz delavske menze na Tereziji meso in slamino zaklanega prašiča, na Plevčakovem hribu pa so neznan storilci iz velikega iluminacijskega, v počastitev OF postavljenega okvirja pokradli žarnice ter zažgali pogonski motorček, v šoli kovinarskih učencev na III. etaži je prav tako skupina tatov pokradla žarnice in stole.

Manj sreče so imeli ti zlikoveci par dni prej v pisarni dnevnega kopa v Trbovljah. Tukaj so se hoteli polastiti za delavce tega obrata namenjenih živilskih kart za mesec maj, vendar so dolgoprstežni odšli z dolgim nosom, kajti pisarniška uslužbenka Slavica je bila tako pametna, da je živilske karte vzela zvečer s seboj domov.

Ali bo naša varnostna služba prišla na sled tej tatinski družbi? Pri

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik: Stane Suštar. — Naslov uredništva: Trbovlje, uprava rudnika — Telefon 54. — Bančni račun pri KB - Trbovlje 614-1-96603-4. — Tiska Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani. — Poštnina plačana v gotovini. Četrletna naročnina v letu 1951 je 60.— din, polletna 120.— din, celoletna 240.— din. — »Zasavski udarnika« izhaja vsak petek. — Dopise sprejemamo do vsakega ponedeljka.

vendar je treba pripomniti, da prebivalstvo ni bilo dosledno glede odpiranja oken. Tudi v zaklonišča niso vsi šli, kot je bilo naročeno hišnemu PAZ. Pač pa so bili disciplinirani v tem, da niso ovirali vaj, ker razen sodelujočih enot nisi videl človeka na cesti ali pa pred hišami. Tudi pri oknih si le malokje zapazil človeka. Na koncu vaje je vsem sodelujočim spregovoril sekretar Mostnega komiteja KPS tov. Ludovika Franc. V svojem govoru je poudaril, da morda ni naključje, da se manevri PAZ vršijo ravno na predvečer 10. obletnice OF, kakor je v narodnoosvobodilni borbi OF organizirala ljudstvo na obrambo domovine, tako tudi danes pripravlja množice za vsak primer. Čim bolj bomo pripravljeni, tem manj je izgledov, da bi bili napadeni, in tem manj žrtve, bomo imeli v primeru napada.

Krivica

Gospod župnik, ali ni krivica, da velja za moške deset, za ženske pa samo devet božjih zapovedi? Se huduje šaljivec.

Saj to ne drži, reče župnik.

Pač, pač. Zapoved, ki pravi, da si ne smeš želeti žene svojega bližnjega za ženo gotovo ne velja, se odreže šaljivec.

V šoli

Učitelj: »Kaj vidimo zunaj na prostem nad seboj?«

Učenec: »Modro nebo!«

Učitelj: »A kadar dežuje,«

Učenec: »Dežnik!«

Javna zahvala

Telovadno društvo Radeče je zopet krepko prišlo za delo in pričelo s popravitvijo svojega od okupatorja porušenega doma. Borili smo se z velikimi težavami, posebno glede nabave materiala. V tem težkem položaju nam je velikodušno priskočila na pomoč tovariška Zora Pergarjeva. Ki je društvu nabavila in darovala vsa električna stikala in vse potrebne žarnice za dom. Ta material bi si sami ne mogli preskrbeti, ker nismo razpolagali s tolikimi denarnimi sredstvi. Telov. društvo šteje tovariško Pergarjevo med svoje največje dobrotnike ter se ji po tej poti iskreno zahvaljuje za veliko pomoč. TD Radeče

Sindikalni nogometni klub »Rudar« v Trbovljah bo priredil v nedeljo 10. junija 1951 na stadionu v Trbovljah

VELIKO TOMBOLO

Vrednost dobitkov znaša okrog enega milijona dinarjev.

Dobitki: motorno kolo, radio aparat, spalnica, kuhinjska oprema, 5 dobitkov po 2000 kg cementa, 1 prašič 100 kg, 3000 kosov zidine opeke, divan, 3 tone apna, 1 vreča moke 80 kg, 2000 kosov zidine opeke, 2 toni apna, 4 kub. metre bukovih drv, 10 kg sladkorja, 3 tone premoga in 2 toni premoga. — Poleg tombol še 500 manjših dobitkov. Pridite in poskusite srečo vsi!

KINO »TRIGLAV« ZAGORJE

bo predvajal od sobote do ponedeljka 7. maja ob 5. in 7. uri zvečer slovenski film

»TRSTA«

V sredo in četrtek pa je na programu ob 5. in 7. uri zvečer ameriški film »PLINSKA LUC«

POPRAVEK

Pri prepisu koncepta za članek »Razkrinkan vaški velikaša«, objavljenem v 17. številki Zasavskega udarnika dne 27. aprila t. l., se je vrnila nevspečna pogreška. Namesto besede velikaša, mora biti pravilno veljak, in namesto 400.000 pravilno 100.000 dinarjev.